
OBILJEŽAVANJE MUĐUNARODNOG DANA MUZEJA 18. SVIBNJA 2002.

ŽELIMIR LASZLO □ Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb

Tema ovogodišnjeg Međunarodnog dana muzeja prema preporuci ICOM-ova sekretarijata bila je: *Muzeji i globalizacija / Museums and Globalisation*.

Shodno preporukama MDC je pismom obavijestio sve muzeje o temi i pozvao ih da sudjeluju u ovogodišnjem obilježavanju. Prenesene su sugestije ICOM-a da se Dan muzeja:

- posveti drugim kulturama radi podizanja svijesti o različitosti,
- da se istakne važnost lokalne baštine u očuvanju kulturnih različitosti,
- posveti razvijanju svijesti o globalnoj prirodi muzejskog djelovanja, o činjenici da postoji internacionalna mreža muzeja i o značaju globalne dimenzije muzeja.

Muzeji su cirkularnim pismom obaviješteni o molbi predsjednika ICOM-a koji je pozvao sve muzejske profesionalce da iskoriste priliku da brane ulogu koju njihove ustanove imaju u debati o globalizaciji. Način uključivanja muzeja i galerija u obilježavanje Dana muzeja ovisio je, kao i uvijek, o mogućnostima i odluci svakog pojedinačno. Našem pozivu odazvala su se 33 muzeja, koji su nam dostavili najave događaja za Dan muzeja. Koliko su muzeji uspjeli vidljivo je iz pregleda događanja u kojem su kratko nabrojani svi nama dostupni programi.

Značajnu ulogu u obilježavanju Međunarodnog dana muzeja imala je već tradicionalna edukativna akcija zagrebačkih muzeja i muzeja iz zagrebačke okolice koja je ove godine imala naziv *Kuća*.

MDC je u povodu Međunarodnog dana muzeja kao i svake godine tiskao tradicionalni *prigodni plakat* koji je bio pravodobno distribuiran svim muzejima u Hrvatskoj i mnogim ustanovama u inozemstvu. Plakat je dizajnirao naš poznati autor Boris Ljubičić. Na plakatu su prikazane kravate i ispisana poruka *GLOBALLOCAL*, kojom se sugerira povezanost globalnog i lokalnog, i tekst koji glasi: *Kravata nekoć bijaše hrvatska, a danas je svjetska baština. Muzeji su zajednička baština lokalne i globalne zajednice.*

Tekst je preveden i na plakatu otisnut na japanskom, talijanskom, njemačkom, francuskom, španjolskom i engleskom jeziku. Plakat je distribuiran u zemlji i inozemstvu.

Ove godine HRT je uoči Dana muzeja (14. svibnja 2002.) u udarnom terminu emitirao posebnu jednosatnu emisiju pod nazivom: *Međunarodni dan muzeja*. MDC je sudjelovao u organizaciji i provedbi emisije.

MDC je producirao kraći (24 sekunde) TV spot. Autor spota je samostalna umjetnica, akademska slikarica grafičarka, Mirjana Vodopija. Kompjutorsku animaciju sačinio je Saša Rajšić. Spot je prikazan u emisiji HRT-a *Međunarodni dan muzeja*, na press konferenciji i u glavnom Dnevniku HRT-a na sam Dan muzeja. Prema nama dostupnim reakcijama spot je dobro primljen. Spot završava sloganom: *Muzeji - svijet u malom*, čime se naglašava povezanost (kao i na plakatu) globalnog i lokalnog.

MDC je 15. svibnja 2002. uoči Međunarodnog dana muzeja organizirao press konferenciju u prostorijama Muzeja "Zbirka umjetnina Ante i W. Topić Mimara".

Na konferenciji su predstavljeni: plakat (o kojem je govorio B. Ljubičić) i spot (M. Vodopija). Za novinare smo pripremili i podijelili im Pregled događanja u muzejima (Ž. Laszlo). O igri *Kuća* govorila je T. Županić, o Međunarodnom danu muzeja V. Zgaga, a novinare je pozdravio i domaćin T. Lukšić.

Ulaz u muzeje je, već tradicionalno, na Dan muzeja bio besplatan.

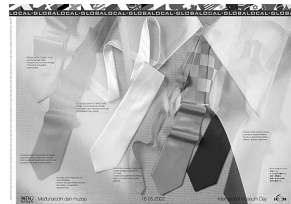
PREGLED DOGAĐANJA U POVODU MEĐUNARODNOGA DANA MUZEJA 18. SVIBNJA 2002.:

BELIŠĆE

Muzej Belišće

Izložba fotografija: *Belišće kroz stoljeća* na temu beliščanskog naselja kroz prošlost. Izložba je postavljena u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Valpovo. Na otvorenju 13. svibnja bilo je riječi o Međunarodnom danu muzeja.

IM 33 (1-2) 2002.
POGLEDI, DOGAĐAJI, ISKUSTVA
VIEWS, EXPERIENCES, EVENTS

sl.1 Plakat MDC-a u povodu Međunarodnog dana muzeja 2002., autor B. Ljubičić

BJELOVAR

Gradski muzej Bjelovar

- Izložba: *Izbor iz nakladničke djelatnosti Gradskog muzeja Bjelovar, Izložba publikacija GMB od šezdesetih godina prošloga stoljeća do danas*. Autor Mladen Medar
- Otvorenje revitaliziranog prirodoslovnog stalnog postava
- Izložba slikarice Nives Kavurić Kurtović

sl.1 Cres, palača Arsen

CRES I MALI LOŠINJ

Creski muzej i Lošinjski muzej u osnivanju

Djelatnici Pučkog otvorenog učilišta izradili su poster na temu ovogodišnjega Međunarodnog dana muzeja koji je bio postavljen u zgradi grada Malog Lošinja, zgradi grada Cresa, u Arheološkoj zbirci u Osoru, na palači Kvarner u Malom Lošinju, Umjetničkim zbirkama Malog Lošinja i u Muzejsko galerijskom prostoru Kule u Velom Lošinju, a postavljene su, kao i prošle godine, zastave s tekstom: *Dan muzeja 18. svibnja*

ČAKOVEC

Muzej Medimurja (VIDI POSEBAN PRILOG)

DUBROVNIK

Dubrovački muzeji

- Izložba: *Iz moga đardina* - Dom Marina Držića. Postavljena je grupna izložba slika i instalacija dubrovačkih autora na temu *cvijeće iz vlastita vrta*. Autorica izložbe: Vesna Delić Gozde.
- Izložba: *Konavle - srednjovjekovna groblja*, izložba Arheološkog muzeja bila je otvorena u Etnografskome muzeju u zgradi žitnice Dubrovačke Republike *Rupe*. Autori: Z. Žeravica i Lj. Kovačić.
- *Derivanje muzejske građe* od strane sudionika Domovinskog rata Dubrovačkim muzejima - Muzeju za suvremenu povijest.
- Promocija audio vodiča kroz Kulturno-povijesni muzej (Knežev dvor).
- Izložba: *Osnutak Dubrovačkih muzeja uz 130. obljetnicu osnutka Muzeja*. Koordinator izložbe: Vedrana Gjukić Bender i Ivo Dabelić.

ĐURĐEVAC

Galerija Stari grad

Edukativni posjet osnovnoškolaca i srednjoškolaca. Djeci se nastoje približiti pojmovi kao što su: *muzej, motiv mrtva priroda, donator, slika...* Kako postoji samo galerijski postav, nastoji se skupljanjem ili donacijama dio utvrde iskoristiti i za muzejski postav. S tim ciljem nastoji se prikupljati predmete na terenu.

GOSPIĆ

Muzej Like Gospić

Izložba: *Izbor eksponata Muzeja koji predočavaju različitosti i sličnosti kulturne baštine pojedinih naroda. Fotografije i aero-fotografije sa zaštitnih arheoloških istraživanja na trasi autoceste Zagreb - Split (dionice Ličko Lešće - Lički Osik i Lički Osik - Sv. Rok)*.

Djelatnici muzeja bili su ove godine počašćeni velikim brojem građana koji su se odazvali pozivu Muzeja i s kojima su zajednički proslavili Međunarodni dan muzeja.

ILOK

Muzej grada Iloka

Izložba u poglavarstvu grada Iloka: *U susret novom postavu Muzeja grada Iloka: konzervatorsko - restauratorska*

sl.1 Galerija Stari grad Đurđevac, prikupljanje etnografske građe

istraživanja 1999. - 2001. godine. Na izložbi su bili prikazani rezultati istraživanja i prijedlozi obnove dvorca Odescalchi. Autorica: Ružica Černi.

KARLOVAC

Gradski muzej Karlovac

- Izložba slika Nikole Koydla u galeriji *Vjekoslav Karas*.
- Radionica *Graffiti* - ispred zgrade muzeja djeca su oslikavala velike lesanit ploče koje su nakon akcije bile izložene na ulazu u muzej, čime se *zatvorilo* pročelje zgrade.
- Izložba: *Kiringradski artefakti* (Kiringrad je vrijedan arheološki lokalitet) u Gradskoj biblioteci u Gvozdu.

KLANJEC

Muzeji Hrvatskog zagorja - Galerija Antuna Augustinčića (VIDI POSEBAN PRILOG)

KOPRIVNICA

Muzej grada Koprivnice

- Izložba: *Lokalno & globalno - prostor u suvremenoj hrvatskoj umjetnosti*. Na izložbi su predstavljena djela pedesetak umjetnika. Osnovna ideja izložbe bila je prostor u kontekstu lokalnih i globalnih odnosa. Autorica izložbe: Draženka Jalšić Ernečić.
- Akcija: *Tjedan muzeja*. Prezentiranjem postupka čuvanja građe (i u medijima) nastojalo se građane potaknuti na razmišljanje o tome što je to kulturna baština, što je muzejski predmet, koje predmete uopće treba čuvati. Prikupljen je i znatan broj predmeta, što svjedoči o uspješnosti akcije.
- Likovna radionica kao *izložba unutar izložbe* likovnih radova učenika koprivničkih osnovnih škola inspiriranih motivima s etnografske izložbe *Srce, ptica, cvijet*. Autorica: Vesne Peršić Kovač.

KORČULA

Gradski muzej Korčula

Akcija *Napuštena Korčula* - temeljila se na rezultatima istraživanja koje su u toku školske godine provodili polaznici završnog razreda gimnazije u Korčuli. Fotografijama, bilježenjem u tlocrt Korčule i grafikonima obradile su se napuštene i ruševne kuće i vrtovi. Anketom su se ispitali razlozi prednosti i nedostataka života u staroj gradskoj jezgri. Panoi su bili izloženi u školi, a potom i u muzeju.

KUTINA

Muzej Moslavine

U Galeriji Muzeja Moslavine bila je postavljena retrospektivna izložba slika Ivana Milata kojom se obilježilo 80 godina života i 50 godina njegova umjetničkog stvaralaštva. Izložbu prati bogat katalog. Osim Kutine izložba je prikazana još i u Ludbregu, Slavanskom Brodu, Korčuli. Izložba je osim Danu muzeja posvećena i 30. obljetnici Galerije Muzeja Moslavine.

MAKARSKA

Gradska galerija Antuna Gojaka

- Izložba: *U povodu četiri godine likovne kolonije OTOK - otok Brač - Izbor iz zbirke*.

NAŠICE

Zavičajni muzej Našice

- Akcija: *U posjet Muzeju* - besplatan razgled Muzeja za članove Udruge umirovljenika Našice i prigodan domjenak.

▫ Program MUZEJ OTVORENIH VRATA:

prostor ispred dvorca - natjecanje u najljepšem crtežu Dvorca;

trijem Dvorca - nastup Gradske glazbe Našice;

predvorje - prodajna izložba uz degustaciju frankovke Feravina Feričanci;

crveni i žuti salon - izložba kolekcionara Pavla Kovačevića iz Orahovice; besplatna procjena umjetnina uz pomoć g. Grgura Marka Ivankovića iz Muzeja Slavonije; prodajna izložba paprenjaka prema receptu kuharice iz Dvorca Pejačević; izložba dječjih radova;

sjeverna terasa Dvorca - *Poezija uz svijeće* - poeziju su čitali učenici;

hodnik na katu Dvorca - prodajna izložba suvenira i izdanja ZMN;

izložbena soba *Lončarstvo Feričanaca* - demonstracija mljevenja kukuruza;

izložbeni prostor Etnološkog odjela - demonstracija rada na tkalačkom stanu i demonstracija izrade tradicijskih ženskih frizura;

izložbena soba *Povijesni razvoj Našica* - demonstracija rada s pretpovijesnim oruđem iz zbirke ZMN;

spomen soba Isidora Kršnjavoga - demonstracija izrade slike tehnikom ulja na staklo (radionicu vodio Drago Takač iz Đurđenovca - slikar amater).

OSIJEK

Galerija likovnih umjetnosti

▫ Izložba: *Bečka secesija oko 1900.* Ostvarena je u suradnji s Austrijskim kulturnim forumom u Zagrebu i Hrvatsko-austrijskim društvom u Osijeku.

▫ Na Dan muzeja trajala je velika izložba *Secesija slobodnoga kraljevskoga grada Osijeka, urbanizam, arhitektura, slikarstvo i kiparstvo* oko koje je bilo niz aktivnosti vezanih uz Međunarodni dan muzeja i u Galeriji i u Muzeju. Na metalnoj ogradi uz ulaz u Galeriju bili su postavljeni prigodni plakati i natpis: *18. svibnja - Međunarodni dan muzeja, Galerija likovnih umjetnosti Vas očekuje od 8 sati.*

Muzej Slavonije

▫ Izložba: *125 godina Muzeja Slavonije u Osijeku.* Pored rekapitulacije važnih događanja vezanih uz Muzej pokušalo se oživjeti neke segmente prvog stalnog postava iz 1933. godine. Izložbu je pratio katalog, pozivnica i zajednički plakat za sva događanja.

▫ Predavanje Bele Durancija: *Secesijska arhitektura Subotice.* Predavanje se izvrsno uklopilo u izložbu *Secesija slobodnog i kraljevskoga grada Osijeka.*

▫ Predstavljanje knjige kolegice Ljerke Perči: *Polja prošlosti* (rezultati istraživanja 1986. - 1998. godina).

PLOČE

Zavičajna zbirka grada Ploča

U povodu Međunarodnog dana muzeja na lokalitetu Crnoča - velikoj nekropoli stećaka - u župi Brista pored Ploča organizirano je čišćenje od korova i makije. Akciju čišćenja i otkrivanja inicirao je pločanski ugostitelj Ante Rončević uz pomoć Turističke zajednice i Zavičajne zbirke grada Ploča. Lokalitet je tek nekoliko metara od prometnice, ali je malo tko za njega znao.

POREČ

Zavičajni muzej Poreštine

Predavanja u salonu Zavičajnog muzeja Poreštine:

▫ *La medaglia in Istria*, Giovanni Paoletti, Trst

▫ *Izvori za proučavanje Katastra Istre u Državnom arhivu u Pazinu*, Tajana Ujčić, Pazin

▫ *Bilježničke knjige - izvori za proučavanje povijesti svakodnevice*, Elena Uljančić - Vekić, Poreč

▫ *Osnovni podaci o novopronađenom Statutu Vrsarske grofovije*, Jakov Jelinčić, Pazin

POŽEGA

Gradski muzej Požega

U povodu Dana muzeja otvoren je privremeni stalni postav u kojem je prezentiran najvredniji materijal od prapovijesti do 20. stoljeća. U izložbenim dvoranama bila je izložba slika Jose Jande iz donacije Gradskom muzeju Vere Lisec-Repić i izložba slika Ivana Večenaja. Na Dan muzeja djelatnici Muzeja preselili su se u novouređene radne prostorije u susjednu zgradu.

PULA

Povijesni muzej Istre

- Izložba: *Znakovi vremena* - novi predmeti u našim zbirka (1998. - 2001.).
- Radionica: *Tragovi u Glini - grbovi Kaštela*, u suradnji s Domom za osobe s cerebralnom paralizom organizirana radionica za njihove korisnike.

Arheološki muzej Istre

Izložba: *Plakati Arheološkog muzeja Istre*, u povodu Međunarodnog dana muzeja i 100. godišnjice Muzeja, u Galeriji Amfiteatar.

RIJEKA

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja (VIDI POSEBAN PRILOG)

Moderna galerija Rijeka - muzej moderne i suvremene umjetnosti (VIDI POSEBAN PRILOG)

SAMOBOR

Samoborski muzej

- Salonski koncert u Muzeju (M. Lalošević - klavir, N. Jonke - mezzosopran, Djevojački ansambl *Zlatne note*)
- Izložba: *Akvizicije umjetničke zbirke Samoborskog muzeja (grafičke mape)*, Samoborski muzej
- Izložbe u Allnochovom dvorcu: *Crteži i grafike iz Samoborske zbirke Ivica Sudnika; Akvizicije umjetničke zbirke Samoborskog muzeja - ulja na platnu; Utrnimo mrak zajedno* (program je obuhvatio otvorenje izložaba, nastup pjesnika iz Livadićeve i Starogradske ulice te druženje prijatelja Muzeja i susjeda iz Livadićeve i Starogradske ulice); *S osmijehom na zubarsku stolicu* (portret fotografije, karikature, tko se usuđuje sjesti na zubarsku stolicu iz 19. stoljeća).

SENJ

Gradski muzej Senj (VIDI POSEBAN PRILOG)

SLAVONSKI BROD

Galerija umjetnina grada Slavenskog Broda

- Izložba: *Ružić - Rudina*, u povodu obilježavanja Dana grada (16. svibnja) i Međunarodnog dana muzeja. Likovni salon *Vladimir Becić*, Trg Ivane Brlić-Mažuranić. Izložbu je pratio katalog (autor Bogdan Mesinger).
- Izložba: *Vladimir Filakovac* (ulja, akvareli, crteži, grafike 1910. - 1972.). Izložba je otvorena 16. svibnja za Dan grada Slavenskog Broda u Likovnom salonu *Vladimir Becić*, a u povodu svečanog otkrivanja spomenika (biste) Vladimiru Filakovcu, rad akademskog kipara Ante Starčevića.

SLATINA**Zavičajni muzej Slatina**

Izložba radova s dosadašnjih likovnih kolonija na kojima su sudjelovali slikari iz različitih dijelova Hrvatske.

SPLIT**Prirodoslovni muzej i zoološki vrt**

▫ Izložba: *Priroda u slici, kamenu i...* u prostorijama Muzeja. Izložba je obuhvaćala fotografije kukaca i orhideja, stare muzejske zbirke, kratke biografije prirodoslovaca, pet vrsta orhideja čiji gomolji su bili vraćeni u prirodno stanište.

Muzej hrvatskih arheoloških spomenika Split

▫ Predstavljanje zabavnika: *Pođi s nama... Arheološka skitalica*, u pizzeriji *Zlatna vrata* u Splitu. Priređivači: Silvana Juraga i Lada Laura.

▫ Izložba slika *Nine Acković (Mostar)*, V. ciklus izložbenog projekta *Transart*.

▫ Izložba u Konzervatorskoj galeriji u Splitu u suradnji s Galerijom Brešan.

▫ Konferencija za tisak na kojoj je predstavljen izložbi projekt: *Kninske vladarske zadužbine*.

SVETI IVAN ZELINA**Muzej Sveti Ivan Zelina**

▫ Izložba slika, skulptura i ilustracije slikarice Vesne Šestak.

▫ Izložba je otvorena performanceom *Stvaranje svijeta*; Zemlja, Vatra, Voda, Eter, Duh uz glazbenu pratnju Darka Paukovića Kana u koreografiji Vesne Šantak.

VARAŽDIN**Gradski muzej Varaždin**

Nastavljena je akcija *Spasimo kulturnu baštinu* započeta prošle godine. Cilj akcije bio je traženje donatora, prije svega među varaždinskim tvrtkama ali i sugrađanima, za sredstva potrebna za zaštitu i restauriranje predmeta kulturne baštine. Svaki odjel je iz fundusa odabrao 5-6 predmeta koji su bili predstavljeni na izložbi i za koje su se tražila sredstva, ali i predmete koji su protekle godine zahvaljujući akciji restaurirani.

VARAŽDINSKE TOPLICE**Zavičajni muzej Varaždinske Toplice**

▫ Izložba: *Osam skulptura - osam priča*. Bilo je izloženo sedam skulptura dok je za osmom, odavno nestalom raspisana tjeratica. Riječ je o skulpturama koje su bile odbačene i zaboravljene, a Muzej ih je uspio dobiti za svoj fundus i tako ih spasiti.

VINKOVCI**Gradski muzej Vinkovci (VIDI POSEBAN PRILOG)****VIROVITICA****Gradski muzej Virovitica (VIDI POSEBAN PRILOG)****ZADAR****Narodni muzej Zadar**

Mala izložba i performance *Nošnja i suvremeno odijevanje*. Etnološki odjel Muzeja u suradnji s Atelierom Arcadia. Bili su izloženi odabrani dijelovi nošnje i njihova suvremena interpretacija. Dvije plesačice skrivene u staroj škrinji

nakon više pokušaja uspijevaju podignuti poklopac. Ovime se simbolički pokazalo stanje etno-baštine. Plesačice odjevene u tradicijsku nošnju zadarskog zaleđa i otoka izvele su plesni performance u tijeku kojega su skinule tradicijsku nošnju i ostale u suvremeno interpretiranoj nošnji. Izložba i performance su pokazali kako tradicijska kultura mora uspostaviti dijalog s globalnom kulturom kojoj daje raznolikost i bogatstvo.

Arheološki muzej Zadar

- Predstavljanje knjige dr. Pavuše Vežića *Sv. Donat - rotonda sv. Trojstva u Zadru* koju su zajednički tiskali Muzej hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu i Arheološki muzej. Knjigu je predstavio akademik Ivo Petricioli u Arheološkome muzeju.
- Izložba: *Hrvati i Karolinzi na fotografijama Zorana Alajbega*, izložba fotografija Zorana Alajbega.

ZAGREB

Hrvatski željeznički muzej

- Izložba: *Željeznička povijest - pokretač međunarodne suradnje*, u pothodniku Glavnoga kolodvora. Izložba je sadržavala podatke i foto-zapise dosadašnje suradnje Hrvatskoga željezničkog muzeja sa sličnim muzejima u Budimpešti i Ljubljani.

Muzej za umjetnost i obrt (VIDI POSEBAN PRILOG)

Hrvatski školski muzej

- Predavanja: *Židovske škole u Hrvatskoj* - Vesna Rapo; *Židovske škole u Češkoj* - Jiry Kudela (veleposlanik Češke Republike u Hrvatskoj).

ŠTO OSTAVLJAMO? SPASIMO KULTURNU BAŠTINU!

LJUBICA RAMUŠČAK ▫ Muzej Medimurja, Čakovec

Što ostavljamo? Spasimo kulturnu baštinu! naziv je akcije kojom je Muzej Medimurja Čakovec obilježio Međunarodni dan muzeja. Akcija se provodila u cilju spašavanja muzejske građe iz fundusa Muzeja Medimurja, a bila je okrenuta donatorima-poduzećima, ustanovama, poštovateljima starina i ostalim zainteresiranim građanima s pozivom da nam pomognu u zaštiti muzejskih predmeta. U akciji su sudjelovali kustosi, restaurator, preparator Muzeja, vanjski suradnici i ostali stručnjaci.

Kako su od troškova zaštite među najskupljima postupci restauriranja, posebno kada se moraju muzejski predmeti restaurirati izvan preparatorsko-restauratorske radionice našega muzeja, koja je opremljena i osposobljena samo za određene vrste zahvata, odlučili smo se ovom akcijom okrenuti donatorima, cijeloj društvenoj zajednici, da nam pomognu na zaštiti muzejskih predmeta.

Program akcije *Što ostavljamo? Spasimo kulturnu baštinu!* najavili smo na konferenciji za tisak na koju smo pozvali sve predstavnike tiska, radija i televizije s molbom da nam budu medijski sponzori koji će nas pratiti tijekom cijele akcije.

Akciju smo započeli otvorenjem izložbe eksponata iz fundusa Muzeja Medimurja Čakovec predloženih za restauriranje, u izložbenom salonu Muzeja Medimurja Čakovec. Za ovu izložbu kustosi arheološkog, kulturno-povijesnog, povijesnog i odjela likovne galerije odabrali su trideset i jedan muzejski predmet umjetničke i kulturno-povijesne vrijednosti s ciljem da upozorimo javnost na hitnost njezinog spašavanja, njezina značaj ne samo u okvirima naše lokalne baštine nego i na povezanost s drugim kulturama unutar šireg srednjoeuropskog prostora.

Pod geslom *Što ostavljamo? Spasimo kulturnu baštinu!* pozvali smo donatore da prema vlastitom odabiru i mogućnostima pomognu u spašavanju izložbenih eksponata. Akcija će trajati do iduće godine, kada bi Muzej u isto vrijeme, u povodu Dana muzeja priredio izložbu restauriranih muzejskih predmeta, uključujući i muzejske pred-

sl.1 Detalj s izložbe

mete koji se restauriraju u našoj muzejskoj radionici. Uz našu zahvalnost bit će upisano ime svakog donatora u katalogu izložbe i na listi donatora našega Muzeja. Restaurirana građa naći će svoje mjesto u stalnom postavu Muzeja.

Izložbu prati katalog-plakat, te katalog s kataloškim podacima i fotografijama odabranih predmeta iz arheološkog, kulturno-povijesnog, povijesnog odjela i odjela likovne galerije s Memorijalnom zbirkom Ladislava Kralja Međimurca, te opisom i cijenama potrebnih restauratorskih zahvata.

Akciju *Što ostavljamo? Spasimo kulturnu baštinu!* pratila su sljedeća popratna događanja:

- Dokumentarna edukativno-informativna izložba pod nazivom *Što rade kustos, preparator i restaurator*, postavljena u izložbenom prostoru na 1. katu palače Staroga grada.
- *Dani otvorenih vrata preparatorsko-restauratorske radionice Muzeja Međimurja Čakovec*. Svi zainteresirani koji su se željeli upoznati sa širokim područjem konzerviranja te restauriranja kulturnog naslijeđa mogli su posjetiti radionicu, gdje su ih očekivali preparator i restaurator.
- Tribina na temu *Što očekivati od restauratora*. Sudionici su bili: Darwin Butković, restaurator - privatni poduzetnik iz Varaždina, Velimir Ivezić, konzervator-restaurator savjetnik i voditelj Hrvatskoga restauratorskog zavoda Ludbreg, Antonija Šaša, viši restaurator tekstila Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu.

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA U GALERIJU ANTUNA AUGUSTINČIĆA

BOŽIDAR PEJKOVIĆ ▫ Muzeji Hrvatskog zagorja - Galerija Antuna Augustinčića, Klanjec

sl.1-3 Faze otapanja djela

I ove se godine Galerija Antuna Augustinčića priključila obilježavanju Međunarodnog dana muzeja izlažući u prostoru stalnog postava djelo koje konceptualno interpretira zadanu temu *Muzeji i globalizacija*:

Tumačenje globalizacije - objašnjenje i razumijevanje 2002. zemlja, voda (u krutom pa tekućem agregatnom stanju), *globalni uvjeti, vrijeme*. Polegnuti reljef, 90 x 120 x 20 (5) cm. Autor Božidar Pejković.

Na pravokutnoj zemljanoj podlozi koja omjerom stranica (3:4) odgovara formatu TV-ekrana, postavljeno je pet ledenih elemenata, na način da njihov raspored sugerira kartografski smještaj pet muzeja Krapinsko-zagorske županije. Pod djelovanjem globalnih uvjeta, u stanovitom vremenskom razdoblju, led se otapa te od vode i zemlje nastaje blato. Rastakanje formi i kompozicije, odnosno strukturalna destrukcija djela, poziva na promišljanje globalnih i "globalnih" procesa u lokalnim i globalnim okvirima.

Budući da uključuje kategoriju vremena kao formalnu i sadržajnu sastavnicu, djelo je bilo dostupno posjetiteljima samo na Međunarodni dan muzeja. Žao nam je što našem izložku nismo uspjeli priskrbiti i globalnu dimenziju (izravnim prijenosom njegova bivanja, posredstvom televizije ili Interneta) te time dvostruko naglasiti temu ovogodišnjeg obilježavanja dana muzeja.

Napomenom da je rad ostvaren uz pomoć unutrašnjih i vanjskih prijatelja - radnika i simpatizera Galerije - iskazujemo im iskrenu zahvalnost te nagovještavamo temu sljedećeg obilježavanja Međunarodnog dana muzeja *Muzeji i prijatelji*.

IZLOŽBA: HRVATSKA POMORSKA TRADICIJA I PROCESI GLOBALIZACIJE

NIKŠA MENDEŠ ▫ Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, Rijeka

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja u Rijeci u povodu Međunarodnog dana muzeja izložio je dio muzejske građe kojom podsjeća na bogatu pomorsku tradiciju Hrvatskog primorja i značenja pomorstva u procesima globalizacije. Na izložbi su predstavljene pomorske karte venecijanske kartografske škole, a posebno su značajni

zemljovidu Jadranskog mora kartografa Vincenza Maria Coronellija i Giacomina Cantellija s kraja 17. stoljeća.

Kao zasebna su cjelina izdvojeni odabrani fragmenti koji svjedoče o životu hrvatskih pomoraca i istraživača. Nepoznate svjetove približava nam brodski dnevnik riječkog jedrenjaka *Stefano* iz pera kadeta Miha Bačića, koji osim što opisuje put i potonuće broda 1875. g. u blizini Australije, donosi i aboriginsko-talijanski rječnik.

Naši pomorci su se istakli i dobrim djelima o čemu svjedoče: španjolsko odlikovanje u obliku križića sa sidrom iz 1930. godine kapetanu Ivanu Mandekiću iz Kraljevice, te brončana plaketa Vlade Francuske Republike kapetanu Josipu Kalafatoviću s parobroda *Kostrena* koji je 1924. g. spasio posadu francuskog hidroaviona na Sredozemlju.

Važne istraživačke akcije poduzimale su posade brodova *Admiral Tegetthoff* (ekspedicija na Arktik) i *Splendido* (put oko svijeta), te pomorci i istraživači Pavle i Jovanin Randić iz Kostrene, koji su među prvima prošli Sueskim kanalom.

Kao kuriozitet ističemo bočicu sa sahariskim pijeskom koju je na palubi parobroda *Duna* skupio kapetan Ivan Perović iz Kostrene, sultanov ferman iz 1839. g. pomorcu Jurju Medaniću o slobodnom prolazu kroz Bospor i Dardanele, te spasilački prsluk s *Titanika* koji je u Rijeku donio pomorac Josip Car, član posade broda *Carpathija*.

Nadamo se da će ove nove spoznaje pridonijeti valorizaciji pomorske baštine Hrvatskog primorja, te pobuditi interes za buduća istraživanja.

ALEKSANDAR GARBIN: PROŠIRENE GRANICE

NATAŠA IVANČEVIĆ □ Moderna galerija Rijeka - muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka

Tema ovogodišnjeg *Međunarodnog dana muzeja* bila je osobito poticajna za propitivanje uloge muzeja u post-tranzicijskim i malim zemljama koje bi trebale definirati svoju ulogu u novom svjetskom poretku globalne moći. Kultura, tradicija, baština i suvremeno stvaralaštvo u zemljama koje postaju sve više politički i ekonomski ovisne, mogli bi biti jedino utočište različitosti i izuzetnosti u eri globalizacijske istoznačnosti.

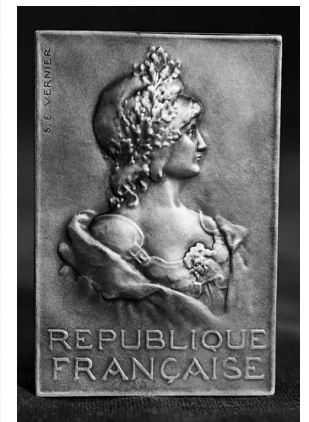
Upravo u potrazi za tom kulturnom specifičnošću, različitosti i izuzetnošću autorica izložbe Nataša Ivančević pozvala je Rovinjanina Aleksandra Garbina (rođen 1955., diplomirao kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti "Brera" u Milanu) da izlaže u Rijeci. Od 1989. godine, kada na riječkom Biennalu mladih izlaže zastave kao dio projekta koji naziva G.F.P. (Geographical flag project), Garbin započinje istraživanje koje će biti stalna okosnica njegova rada, pa će tako postati jedini hrvatski suvremeni kartograf koji se isključivo bavi kartografskim istraživanjem. Niz projekata oduzimanja, zauzimanja, razmjene teritorija raznih država, promjena ili prekranja granica, spajanje segmenta granica dviju zemalja, transplantiranje apstraktnih kategorija zamišljene površine jedne zemlje na slikarsko platno ili u objekt - instalaciju... sve su to legitimni, postmodernistički postupci (na tragu neokonceptualizma) kojima se koristi i kreće na putu k sve većem redukcionizmu izraza. U osnovi je koncept da je svaki prostor omeđen granicom što ga čini istodobnim nekom neprostoru (granicu između prostora i neprostora Garbin naziva Area Neutra).

Na riječkoj izložbi Garbin je izložio objekte i svjetlosne instalacije, a ovi najnoviji radovi u kojima obilato koristi svjetlost i svijetleća tijela, na tragu su dotadašnjih ideja koje objektivizira u sve nematerijalnije umjetničke forme. Novost je i u tome da kartografiranju zemljine polutke pridružuje i kartografiranje svemira.

Dvojezičan katalog opremljen je kolor fotografijama Borisa Cvjetanovića, a Nataša Ivančević je autorica dvaju tekstova u katalogu: *Proširene granice Aleksandra Garbina; Muzeji - uloga - značenje - položaj - globalizacija*. Informacija o izložbi nalazi se na web stranici: www.mgr.hr/izlozbe/garbin/

sl.1 Španjolsko odlikovanje kapetanu Ivanu Mandekiću iz Kraljevice, Kraljevica, 1935. g.

sl.2 Odlikovanje Republike Francuske kapetanu Josipu Kalafatoviću, S. E. Vernier, Francuska, 9.8.1924. g.

sl.1 Proširene granice, 1998.-2002., stalak, zrcalo, tiskana slova, žica 100W, 65x62 cm

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA U GRADSKOM MUZEJU SENJ

BLAŽENKA LJUBOVIĆ □ Gradski muzej Senj, Senj

sl.1 Gradski muzej Senj, Izložba: GMS - 1962. - 2002.

sl.2 Gradski muzej Senj, Izložba: GMS - 1962. - 2002. Senj, detalj

Ove se godine navršava 40. obljetnica osnutka Gradskog muzeja Senj, te je upravo Međunarodni dan muzeja bio odlična prilika za obilježavanje ove značajne obljetnice.

Postavili smo prigodnu izložbu kojom smo prikazali dosadašnji rad muzeja, nastojeći obuhvatiti sve segmente muzejske djelatnosti. Tako smo na devet panoa i u šest vitrina prikazali sve aktivnosti koje su muzejski djelatnici poduzimali u prethodnih 40 godina. Posebno je predstavljena obnova i zaštita muzejskih objekata kojima raspolaže Gradski muzej Senj, a to su tvrđava Nehaj i zgrada Muzeja, zatim su predstavljene sve lokacije na kojima se provodio arheološki nadzor, kao i cjelokupna izložbena i izdavačka djelatnost.

Tekstualni dio popratili smo i raspoloživim fotografijama, kao i isječcima iz novina starijeg i novijeg datuma, pozivnicama, plakatima i svim do sada tiskanim publikacijama. Ujedno smo izložili i sva priznanja koja je Muzej dobio od vremena svoga osnutka do danas.

Spomenutom smo izložbom naglasili značenje Gradskog muzeja za lokalnu zajednicu, njegovu kompleksnost i način na koji kulturna baština može biti uzrok prezentiranja i razumijevanja unutar civilizacija.

Međunarodni dan muzeja bila je prilika za susret s muzejskim donatorima, tako smo i ove godine pozvali sve osobe koje su u prethodnoj godini nešto donirale Gradskom muzeju.

Sa svim aktivnostima koje smo poduzeli u svrhu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja upoznali smo javna glasila i ostale medije na našem području. Osigurali smo tonski (Radio Senj) i video zapis (HTV, Studio Rijeka) obilježavanja Dana muzeja.

PRVA MUZEJSKA OLIMPIJADA ISTOČNE HRVATSKE

DANIJELO PETKOVIĆ □ Gradski muzej Vinkovci, Vinkovci

sl.1 Najsportskija ekipa - Muzej Brodskog Posavlja

Gradski muzej Vinkovci ove je godine u povodu inicijative Muzejskoga dokumentacijskog centra vezanog uz temu ovogodišnjeg obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, a prema preporučenoj ICOM-ovoj temi čiji je naslov bio *Muzeji i globalizacija* unutar Muzejske udruge istočne Hrvatske predložio vlastitu inicijativu. Inicijativa se odnosila na viđenje djelovanja muzeja kao *nosilaca kulturne razmjene, obogaćenja kultura, razvitka međusobnog razumijevanja, suradnje i mira među ljudima* ne samo u okvirima lokalne, regionalne te nacionalne zajednice već u smislu iste uloge unutar mreže muzeja. Globalizacija kao općenit pojam podrazumijeva mogućnost neograničene i slobodne komunikacije. Stoga se Gradski muzej Vinkovci ove godine odlučio obilježiti Međunarodni dan muzeja organizacijom *Muzejske olimpijade* upravo iz razloga boljeg upoznavanja i komunikacije među djelatnicima muzejske struke istočne Hrvatske. Smatramo kako su sportske i druge igre te ostali neformalni oblici druženja u jednoj ležernijoj formi bili najbolji medij za bolje upoznavanje i zbližavanje muzejsko-galerijskih djelatnika istočne Hrvatske.

Prva *Muzejska olimpijada* istočne Hrvatske održana je 16. svibnja na izletištu Sopot kod Vinkovaca od 9 do 15 sati.¹ U Olimpijadi je sudjelovalo oko 70 muzealaca te još 20 do 30 prijatelja i suradnika sljedećih deset muzejsko-galerijskih institucija istočne Hrvatske: Muzeja Slavonije u Osijeku, Muzeja Brodskog Posavlja, Galerije likovnih umjetnosti u Osijeku, Zavičajnog muzeja Slatina, Zavičajnog muzeja Stjepana Gruberera Županja, Gradskog muzeja Našice, Muzeja grada Iloka, Gradskog muzeja Vukovar, Gradskog muzeja Virovitica, Gradskog muzeja Virovitica te Gradskog muzeja Vinkovci.

Ekipe rečenih muzejsko-galerijskih institucija postigle su sljedeće sportske rezultate:²

Mali nogomet

1. Muzej Slavonije u Osijeku; 2. Muzej Brodskog Posavlja; 3. Gradski muzej Vinkovci

Odbojka na pijesku

1. Gradski muzej Vinkovci; 2. Muzej Slavonije u Osijeku; 3. Muzej Brodskog Posavlja; 4. Gradski muzej Našice -

¹ U blizini se nalazi eponimni lokalitet neolitičke Sopotске kulture te rekonstruirani "Šokački stan" s okućnicom. Natjecateljske aktivnosti održane su na otvorenim terenima i u *Sokolskom domu Hrvatskog sokola Vinkovci - 1902. - 1992., Prvog obnovljenog sokolskog društva u Hrvatskoj*; a sve na izletištu Sopot.

² Prema službenoj sudačkoj dokumentaciji.

Zavičajni muzej Stjepana Grubera Županja

Potezanje konopa

1. Muzej Slavonije u Osijeku; 2. Gradski muzej Vinkovci; 3. Muzej Brodskog Posavlja - Gradski muzej Našice

Badminton

1. Muzej Brodskog Posavlja; 2. Muzej Slavonije u Osijeku; 3. Gradski muzej Vinkovci

Pikado

1. Muzej Slavonije u Osijeku; 2. Gradski muzej Vukovar; 3. Zavičajni muzej Stjepana Grubera Županja

Šah

1. Muzej Slavonije u Osijeku; 2. Muzej grada Iloka - Zavičajni muzej Stjepana Grubera Županja - Zavičajni muzej Slatina; 3. Gradski muzej Vinkovci

Bela

1. Muzej Brodskog Posavlja; 2. Muzej Slavonije u Osijeku; 3. Muzej grada Iloka - Zavičajni muzej Stjepana Grubera Županja

Predviđena je bila i osma "tradicijska" disciplina, ali zbog malog broja zainteresiranih natjecanje nije održano, već je ova disciplina sudionicima Olimpijade samo demonstrirana od strane etnologa Gradskog muzeja Vinkovci.

Službena dodjela medalja³ i zahvalnica sudionicima Olimpijade te druženje u Sokolskom domu bilo je između 15 i 18 sati.

Pored navedenih natjecateljskih aktivnosti na *Muzejskoj olimpijadi* 16. svibnja, u Gradskom muzeju Vinkovci 17. svibnja u 19 sati u sklopu događanja vezanih uz *IX. festival glumca* koji se tradicionalno održava u Vinkovcima otvorena je gostujuća izložba *Obitelj Šenoa i Hrvatsko narodno kazalište*⁴ autora Branka Hećimovića te Antonije Bogner Šaban. Izložba je dodatno obogaćena s pet likovnih djela Branka Šenoa koja se nalaze u privatnom posjedu u Vinkovcima.

Članak završavamo konstatacijom kako ovim putem nije bilo moguće prenijeti sve dojmove s *Muzejske olimpijade*, te s nadom kako će se ona nastaviti u drugim mjestima i u organizaciji drugih muzeja (makar svake četvrte godine) s većim brojem sudionika i muzejsko-galerijskih institucija.

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA U GRADSKOM MUZEJU VIROVITICA

ZRINKA STUDEN □ Gradski muzej Virovitica, Virovitica

U povodu Dana muzeja u našem je Muzeju održana izložba akademskog slikara Vatroslava Kuliša *Metamorfoze mora*. Izložba je ostvarena u suradnji tri susjedna muzeja: Zavičajni muzej Slatina, Gradski muzej Virovitica, Zavičajni muzej Našice i Miroslava Gašparovića iz MUO-a. Na taj način dali smo svoj doprinos akciji globalizacije u muzejima. Naime, izložba se selila od jednog muzeja do drugog s tim da smo svi zajedno dijelili trošak izdavanja kataloga i pozivnica. Suradnjom triju muzeja ostvarene su o istom trošku tri izložbe eminentnoga hrvatskog umjetnika kojeg je tako upoznao širi krug posjetitelja. Ovu lijepu i uspješnu suradnju namjeravamo nastaviti i dalje te ovom dijelu hrvatske javnosti približiti hrvatsku umjetnost što bi jednom malom muzeju, kakav je naš, bilo vrlo teško ostvariti samostalno. Projekt smo ostvarili u želji da u tri naše muzejske ustanove imamo što kvalitetnije izložbene programe. Na taj način pokušavamo približiti hrvatsku metropolu našim sredinama u kojima postoje zainteresirani posjetioci i adekvatni prostori, koji po opremljenosti i veličini udovoljavaju izložbama renomiranih hrvatskih umjetnika. U programu otvorenja izložbe nastupile su učenice Glazbene škole Jan Vlašimsky i izvele nekoliko prigodnih skladbi na temu mora.

sl.2 Muzejska olimpijada, Zahvalnica za uspješno sudjelovanje

sl.3 Potezanje konopa - favoriti

sl.1 S otvorenja izložbe

3 Zlatne, srebrne i brončane medalje učinjene su prenamjenom suvenira Gradskog muzeja Vinkovci - *Rimske votivne olovne pločice 2.-3. stoljeća po Kristu*.

4 Izložba je otvorena prvi put u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu 2001. godine.

SURAĐUJ (MISLI) GLOBALNO, DJELUJ LOKALNO

VESNA LOVRIĆ PLANTIĆ □ Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb

sl.1 Instalacija ispred zgrade Muzeja za umjetnost i obrt, snimio: Marijan Kumpar

U povodu Međunarodnog dana muzeja MUO je pred svoju zgradu postavio instalaciju kojom je nastojao izraziti svoj odnos prema zadanoj temi: *Muzeji i globalizacija*. Riječ je o modelu sata čija je gornja polovica izvedena kao puna plastika, dok je donja polovica drvena ploča položena na pod.

Na vijencu uz rub sata natpis je SURAĐUJ (MISLI) GLOBALNO (na vrhu), DJELUJ LOKALNO (na dnu). Na pozicijama sati, a s obzirom na vremensku zonu u kojoj se nalaze, naznačeni su muzeji s kojima naš muzej surađuje, naročito razmjenom publikacija: REYKJAVIK ART MUSEUM, V & A MUSEUM LONDON, MUZEJ ZA UMJETNOST I OBR, MUSEUM OF DESIGN AND ART HELSINKI i HERMITAGE ST. PETERSBURG.

Na taj način istaknuta je orijentacija Muzeja za umjetnost i obrt prema globalizaciji i interpolaciji u svjetsku muzejsku praksu.

Na donjoj polovici sata je natpis: POMAŽEMO POSTAV MUZEJA HRVATSKOG ZAGORJA.

Naime, osim što muzeji trebaju djelovati u korelaciji prema svijetu i svjetskim trendovima, važna je i njihova uloga na lokalnoj razini, gdje mogu biti od značajne pomoći, kako radom i savjetima svojih stručnjaka, tako i posudbama djela iz fundusa.

MARKING INTERNATIONAL MUSEUM DAY MAY 18 2002

In line with the recommendations of ICOM's secretariat, the Museum Documentation Centre notified all museums by letter about the theme *Museums and Globalisation*, inviting them to participate in this year's event and use the opportunity to defend the role of their institutions in the globalisation debate. The way museums and galleries take part in marking Museum Day depended, as always, on the possibilities and decision of each individual museum. Thirty-three Croatian museums responded to our invitation and provided us with their plans. The extent to which the museums succeeded is evident from the summary of events that includes the list of all the programmes that were made available to us.

A significant part of marking International Museum Day was the educational programme planned by museums in Zagreb and the surrounding region, which this year was given the title *House*. As is traditional for Museum Day, entrance to all museums in Croatia was free.

Like every year, MDC printed a commemorative poster that was, in timely fashion, distributed to all museums in Croatia and many institutions abroad. The poster shows ties and the message *GLOBALLOCAL*, which suggests the interrelationship of the global and the local, as well as the text: *The tie used to be a part of the Croatian heritage, and now it is a part of the world heritage. Museums are the common heritage of the local and global communities.*

This year the MDC took part in the organisation and production of a one-hour programme that was shown during prime time on Croatian Radio-Television on the eve of International Museum Day with the title *International Museum Day*. MDC also produced a short 24-second television spot and organised a press conference.